
**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

21 APRIL 1998

HERZIENING VAN DE GRONDWET

**Herziening van artikel 103
van de Grondwet**

AMENDEMENTEN
voorgesteld na indiening van het verslag

Nr. 28 VAN DE HEER REYNDERS

Enig artikel

In de eerste zin van het voorgestelde artikel 103, eerste lid, tussen het woord «Ministers» en de woorden «worden voor misdrijven», de woorden «, staatssecretarissen en gewezen ministers en staatssecretarissen» invoegen.

VERANTWOORDING

Het toepassingsgebied van artikel 103 dient nader te worden bepaald. Allereerst dient in de Grondwet te worden gepreciseerd dat het artikel tevens op de staatssecretarissen betrekking heeft. In 1831 bestond het ambt van staatssecretaris niet; het is dus niet opgenomen

Zie:

- 1258 - 97 / 98:

- N° 1 : Voorstel van mevrouw de T'Serclaes.
- N°s 2 tot 4 : Amendementen.
- N° 5 : Verslag.
- N° 6 : Tekst aangenomen door de commissie.
- N° 7 : Amendement.
- N° 8 : Aanvullend verslag.
- N° 9 : Amendementen.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

21 AVRIL 1998

REVISION DE LA CONSTITUTION

**Révision de l'article 103
de la Constitution**

AMENDEMENTS
présentés après le dépôt du rapport

N° 28 DE M. REYNDERS

Article unique

Dans l'article 103, premier alinéa proposé, à la première phrase, entre les mots «les ministres» et les mots «sont jugés», insérer les mots «les secrétaires d'Etat et les anciens ministres et secrétaires d'Etat».

JUSTIFICATION

Le champ d'application de l'article 103 doit être défini plus avant. Il convient tout d'abord de préciser dans le texte constitutionnel que l'article vise également les secrétaires d'Etat. La fonction de secrétaire d'Etat n'existait pas en 1831 : elle ne figure donc pas dans l'article 103 actuel, ce

Voir:

- 1258 - 97 / 98:

- N° 1 : Proposition de Mme de T'Serclaes.
- N°s 2 à 4 : Amendements.
- N° 5 : Rapport.
- N° 6 : Texte adopté par la commission.
- N° 7 : Amendement.
- N° 8 : Rapport complémentaire.
- N° 9 : Amendements.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

in het huidige artikel 103, omdat dat sindsdien nog niet werd gewijzigd. Toen het ambt van staatssecretaris eenmaal was ingesteld, werd ervan uitgegaan dat met het woord «minister» ook de staatssecretarissen worden bedoeld.

Artikel 103 van de Grondwet wordt nu volledig herzien. Er moet dus van de gelegenheid gebruik worden gemaakt om in de nieuwe tekst de voordien aanvaarde lezing te bevestigen.

Voorts dient in de tekst van het artikel te worden bepaald dat dit eveneens van toepassing is op de gewezen ministers en staatssecretarissen wanneer de hun ten laste gelegde feiten betrekking hebben op hun voormalig ambt.

Nr. 29 VAN DE HEER REYNDERS

Enig artikel

In de tweede zin van het voorgestelde artikel 103, eerste lid, het woord «berecht» vervangen door het woord «vervolgd».

VERANTWOORDING

Aangezien het ter zake om elke daad van vervolging gaat, is het woord «vervolgd» passender dan het woord «berecht».

Nr. 30 VAN DE HEER REYNDERS

Enig artikel

In het voorgestelde artikel 103, het vijfde lid vervangen door wat volgt :

«Elke aanhouding, behalve bij ontdekking op heterdaad, elke vordering tot regeling van de rechtspleging of elke rechtstreekse dagvaarding voor het hof van beroep vereist het voorafgaand verlov van de Kamer van volksvertegenwoordigers.».

VERANTWOORDING

De voorgestelde tekst brengt twee wezenlijke wijzigingen aan in de oorspronkelijke tekst.

1. Hij beperkt de gevolgen van de ontdekking op heterdaad tot de wijze van aanhouding van de minister, de staatssecretaris of de gewezen minister of staatssecretaris.

Het is immers niet duidelijk hoe de ontdekking op heterdaad het ontbreken van verlov van de Kamer kan rechtvaardigen voor de vordering tot regeling van de rechtspleging of voor de rechtstreekse dagvaarding. Die beide stadia van de procedure hebben plaats na de ontdekking op heterdaad en het is dus niet logisch dat ze daardoor worden beïnvloed.

2. De ontdekking op heterdaad biedt weliswaar de mogelijkheid een minister, een staatssecretaris of een gewezen minister of staatssecretaris aan te houden zonder voorafgaand verlov van de Kamer, maar deze zal de aanhouding die volgt op een ontdekking op heterdaad zo spoedig mogelijk moeten bevestigen.

dernier n'ayant jamais été modifié depuis. Une fois la fonction de secrétaire d'Etat créée, le terme «minister» fut interprété comme visant également ceux-ci.

Aujourd'hui, l'article 103 de la Constitution fait l'objet d'une révision d'ensemble. C'est dès lors l'occasion de confirmer dans le nouveau texte l'interprétation précédemment admise.

Il convient en outre de préciser dans le texte de l'article que celui-ci s'applique également aux ministres et aux secrétaires d'Etat qui ont cessé leur fonction, lorsque les faits qui leur sont reprochés ont trait à leurs anciennes fonctions.

N° 29 DE M. REYNDERS

Article unique

Dans l'article 103, premier alinéa proposé, à la deuxième phrase remplacer le mot «jugés» par le mot «poursuivis».

JUSTIFICATION

Le terme «poursuivis» est plus adéquat que le terme «jugés» puisque l'on vise en l'occurrence tout acte de poursuite.

N° 30 DE M. REYNDERS

Article unique

Dans l'article 103 proposé, remplacer l'alinéa 5 par ce qui suit :

«Toute arrestation sauf cas de flagrant délit, toute réquisition en vue du règlement de la procédure ou toute citation directe devant la cour d'appel nécessite l'autorisation préalable de la Chambre des représentants.».

JUSTIFICATION

Le texte proposé apporte deux modifications essentielles au texte initial :

1. Il limite les conséquences du flagrant délit aux modalités de l'arrestation du ministre, du secrétaire d'Etat ou de l'ancien ministre ou secrétaire d'Etat.

En effet, on ne voit pas en quoi le flagrant délit peut justifier l'absence d'autorisation de la Chambre pour les réquisitions en vue du règlement de la procédure ou pour la citation directe. Ces deux phases de la procédure se produisent bien après le flagrant délit. Il n'est donc pas logique que celui-ci les influence.

2. Si le flagrant délit permet d'arrêter un ministre ou secrétaire d'Etat ou un ancien ministre ou secrétaire d'Etat sans autorisation préalable de la Chambre, l'assemblée devra cependant confirmer l'arrestation suite à un flagrant délit dans les plus brefs délais.

Nr. 31 VAN DE HEER REYNDERS

Enig artikel

In het voorgestelde artikel 103, het zevende lid vervangen als volgt :

«De wet bepaalt de procedure die moet worden gevolgd wanneer de artikelen 103 en 125 van de Grondwet beide van toepassing zijn.».

VERANTWOORDING

De tekst van het voorstel is onleesbaar. Wij stellen voor hem door deze eenvoudigere en meer expliciete passus te vervangen.

Nr. 32 VAN DE HEER REYNDERS

Enig artikel

In het voorgestelde artikel 103, achtste lid, tussen het woord «minister» en de woorden «kan geen genade», de woorden «of staatssecretaris» invoegen.

VERANTWOORDING

De toepassings sfeer van artikel 103 moet nader worden omschreven. Aangezien het ambt van staatssecretaris in 1830 niet bestond, verwees de oorspronkelijke grondwetgever er niet naar. Nadat het ambt van staatssecretaris in het leven was geroepen, werd artikel 103 gelezen als had het eveneens betrekking op die nieuwe ambtsdragers. Nu artikel 103 verregaand wordt gewijzigd, moet in het nieuwe artikel de voordien gangbare lezing *expressis verbis* worden vermeld.

Nr. 33 VAN DE HEER REYNDERS

Enig artikel

In het tweede lid van de overgangsbepaling, tussen de woorden «ministers» en «in beschuldiging te stellen», de woorden «, staatssecretarissen en gewezen ministers en staatssecretarissen» invoegen.

VERANTWOORDING

Bij de zaken die momenteel lopen en die impliciet worden bedoeld in de overgangsbepaling, zijn uitsluitend gewezen ministers betrokken. Het is dan ook van belang dat het woordgebruik in de overgangsbepaling wordt aangepast aan de werkelijk bedoelde gevallen.

N° 31 DE M. REYNDERS

Article unique

Dans l'article 103 proposé, remplacer l'alinéa 7 par ce qui suit :

«La loi détermine la procédure à suivre lorsque les articles 103 et 125 de la Constitution sont tous deux applicables.».

JUSTIFICATION

Le texte de la proposition est illisible. Nous suggérons de le remplacer par ces quelques lignes plus simples et plus explicites.

N° 32 DE M. REYNDERS

Article unique

Dans l'article 103, alinéa 8 proposé, entre les mots «à un ministre» et les mots «condamné conformément à l'alinéa premier», insérer les mots «ou un secrétaire d'Etat».

JUSTIFICATION

Il est nécessaire de définir plus précisément le champ d'application de l'article 103. La fonction de secrétaire d'Etat n'existant pas en 1830, le constituant originaire n'y faisait pas allusion. Après la création de la fonction de secrétaire d'Etat, l'article 103 a été interprété comme visant également ces nouveaux mandataires. Aujourd'hui, que l'article 103 est amplement modifié, il s'impose de confirmer expressément dans le nouvel article l'interprétation précédemment admise.

N° 33 DE M. REYNDERS

Article unique

Dans la disposition transitoire, à l'alinéa 2, entre les mots «les ministres» et les mots «et de les traduire devant la Cour de cassation» insérer les mots «, les secrétaires d'Etat et les anciens ministres et secrétaires d'Etat».

JUSTIFICATION

Les affaires actuellement en cours et visées implicitement par la disposition transitoire concernent uniquement des anciens ministres. Il importe donc d'adapter les termes utilisés dans la disposition transitoire aux cas effectivement visés.

Nr. 34 VAN DE HEER **REYNDERS**

Enig artikel

In het voorgestelde artikel 103, het derde lid weglaten en het opnieuw invoegen tussen het vijfde en het zesde lid.

VERANTWOORDING

Het aldus geformuleerde artikel 103 geeft de opeenvolgende fasen van de procedure in chronologische volgorde weer. Eerst komt het instellen van de vordering aan bod, vervolgens het verlof van de Kamer en tot slot het vonnis over de zaak zelf. Dat is een logischer volgorde.

N° 34 DE M. **REYNDERS**

Article unique

Dans l'article 103 proposé, supprimer l'alinéa 3 et le réinsérer entre les alinéas 5 et 6.

JUSTIFICATION

Ainsi agencé, l'article 103 évoque les phases successives de la procédure dans un ordre chronologique. On évoque d'abord l'intentement de l'action, ensuite l'autorisation de la Chambre et enfin le jugement au fond, ce qui est plus logique.

D. REYNDERS
